

Mededeling over een alomvattende aanpak van de bescherming van persoonsgegevens in de Europese Unie

In deze Mededeling zet de Europese Commissie haar strategie uiteen voor het aanpassen en moderniseren van de Europese regelgeving op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens. De toenemende globalisering en diverse nieuwe technologieën zoals sociale netwerksites en fenomenen als *cloud computing* brengen nieuwe uitdagingen voor de bescherming van persoonsgegevens met zich mee. Geldende regels zoals de Richtlijn gegevensbescherming uit 1995 (Richtlijn 95/46/EG) en de e-Privacyrichtlijn (Richtlijn 2002/58/EG) moeten daarom bij de tijd gebracht worden. De Europese Commissie handelt hiermee ter uitvoering van artikel 8 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie en artikel 16 van het EU-Werkingsverdrag.

De belangrijkste doelstellingen van de Mededeling zijn achtereenvolgens:

1. Versterking van de rechten van het individu

Burgers dienen op een duidelijke en transparante manier te worden geïnformeerd over de redenen waarom hun gegevens worden verwerkt, de duur van de opslag van de gegevens en hun rechten op toegang, rectificatie en schrapping. Informatie dient gemakkelijk te begrijpen te zijn en in klare taal te zijn uitgedrukt. Met name in een online omgeving schort het daar nog wel eens aan. Kinderen verdienen in deze context speciale aandacht.

De verzameling en verwerking van persoonsgegevens dient tot een minimum beperkt te worden. De Commissie wil in dit verband het beginsel van dataminimalisatie versterken. Zij wil verder de mogelijkheden voor burgers om daadwerkelijk gebruik te maken van hun rechten op toegang, rectificatie en schrapping vergroten. Het 'recht om vergeten te worden' - het recht op het schrappen van data wanneer deze niet langer nodig zijn voor een legitiem doel - moet worden verhelderd.

De Commissie besteedt onder deze doelstelling verder aandacht aan het vergroten van het privacybewustzijn, het versterken van de regels over *informed consent* (uitdrukkelijke toestemming voor verwerking), het uitbreiden van de categorie gevoelige gegevens met bijvoorbeeld genetische data en het effectiever maken van rechtsmiddelen en sancties.

2. Het verder uitwerken van de dimensie van de interne markt

De Europese Commissie wil het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Europese Unie verzekeren door een verdere harmonisatie van de regels voor dataprotectie en het terugdringen van administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Onder dat laatste valt een versimpeling van het huidige aanmeldingssysteem. De Commissie is verder van plan de regels over het toepasselijke recht en de verantwoordelijke lidstaat te verduidelijken. In de praktijk ontstaan hier vaak problemen wanneer bijvoorbeeld een multinational in meerdere lidstaten is gevestigd of wanneer de verantwoordelijke voor de verwerking buiten de EU is gevestigd maar zijn diensten verricht voor ingezetenen van de EU. De Commissie besteedt ook aandacht aan de verplichtingen van de verantwoordelijke voor de verwerking. Deze

moet zorgen voor effectieve mechanismen om de naleving van dataproctieregels te waarborgen. De Commissie noemt in dit verband onder andere de mogelijkheid van *Data Protection Officers* en dataproctie *impact assessments*. Ten slotte wenst de Commissie zelfregulering te bevorderen en de mogelijkheden voor EU-certificering te onderzoeken.

3. Herziening van de regels voor de bescherming van persoonsgegevens op het gebied van politie en justitie samenwerking in strafzaken

De Richtlijn gegevensbescherming is momenteel niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens betreffende samenwerking op het gebied van politie en justitie. Hier geldt op dit moment Kaderbesluit 2008/977/JBZ (zie dossier **E090225**). Dit kaderbesluit is echter alleen van toepassing op grensoverschrijdende uitwisseling van persoonsgegevens binnen de Europese Unie en bevat volgens de Commissie een te grote uitzondering op het beginsel van doelbinding. Verder bestaat het naast andere regelgeving op het gebied van politie en justitie (zoals die betreffende Europol, Eurojust of SIS) die vaak eigen regimes voor bescherming van persoonsgegevens kent of verwijst naar instrumenten van de Raad van Europa. De Commissie overweegt de toepassing van algemene regels voor de bescherming van persoonsgegevens uit te breiden naar het terrein van politie en justitie, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken en behoeften van deze sectoren.

4. De globale dimensie van de bescherming van persoonsgegevens

Onder deze kop wil de Europese Commissie de bestaande mechanismen voor de internationale overdracht van persoonsgegevens verbeteren en tegelijkertijd verzekeren dat data adequaat (en net zo goed) beschermd worden wanneer zij buiten de Europese Unie en de Europese Economische Ruimte worden verwerkt. De Commissie wil onder meer de criteria voor een *adequacy assessment* - dat wil zeggen dat het niveau van gegevensbescherming van een derde land of een internationale organisatie adequaat is - beter specificeren. De Europese Unie moet een drijvende kracht blijven achter de ontwikkeling en promotie van internationale juridische en technische standaarden voor de bescherming van persoonsgegevens blijven.

5. Effectievere handhaving van de regels voor gegevensbescherming

Bij de handhaving van regels voor gegevensbescherming spelen de nationale toezichthouders voor gegevensbescherming een essentiële rol. Deze rol heeft volgens de Europese Commissie versterking door de toekenning van meer bevoegdheden en het volledig implementeren van het concept van 'volledige onafhankelijkheid'. De toezichthouders moeten ook beter samenwerken en de Commissie ziet hier een taak weggelegd voor de Article 29 Working Party.

De Europese Commissie verwelkomt reacties op haar Mededeling. Er kan tot **15 januari 2011** gereageerd worden. In 2011 zal de Commissie met concrete voorstellen voor herziening van de Europese regelgeving voor de bescherming van persoonsgegevens komen.

